

๑.เรื่อง การจัดทำแบบสำรวจข้อมูลด้านสุขภาพสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย (วัยทำงาน) ในประเทศไทย

๒.ชื่อ-นามสกุล นางมลิวัดย์ ศรีม่วง

๓.ชื่อหน่วยงาน กลุ่มสร้างเสริมศักยภาพเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๔.หลักงานและเหตุผล

สถานการณ์คนพิการในประเทศไทยมีคนพิการที่ได้รับการออกบัตรประจำตัวคนพิการจำนวน ๒,๑๐๘,๕๓๖ คน (ร้อยละ ๓.๑๙ ของประชากรทั้งประเทศ) แบ่งเป็นคนพิการเพศชาย จำนวน ๑,๑๐๑,๘๓๗ คน (ร้อยละ ๕๒.๒๖) และเพศหญิง จำนวน ๑,๐๐๖,๖๙๙ คน (ร้อยละ ๔๗.๗๔) เมื่อวิเคราะห์ตามอายุและประเภทของความพิการพบว่าคนพิการอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑,๑๗๘,๕๕๐ คน ร้อยละ ๕๕.๘๙ (ของจำนวนคนพิการทั้งหมด) คนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง ๑๕ - ๕๙ ปี มีจำนวน ๘๕๒,๐๓๓ คน ร้อยละ ๔๐.๔๑ (ของจำนวนคนพิการทั้งหมด) คนพิการที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๕๙ ปี และคนพิการวัยสูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) มีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๙๕ และร้อยละ ๕๖.๙๕ ของจำนวนคนพิการ อายุ ๑๕ - ๕๙ ปี และ ๖๐ ปีขึ้นไป ตามลำดับ คนพิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (๐ - ๒๑ ปี) มีอัตราส่วนของคนพิการทางสติปัญญามากที่สุด จำนวน ๔๖,๒๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๙ ของจำนวนคนพิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (๐ - ๒๑ ปี) ทั้งหมด วิเคราะห์ตามสาเหตุความพิการพบว่า อันดับที่ ๑ แพทย์ ไม่ระบุสาเหตุความพิการ ร้อยละ ๔๘.๒๘ อันดับที่ ๒ ไม่ทราบสาเหตุ ร้อยละ ๒๓.๗๘ อันดับที่ ๓ ความเจ็บป่วย / โรค อื่นๆ ร้อยละ ๑๙.๙๓ อันดับที่ ๔ อุบัติเหตุ ร้อยละ ๗.๓๒ อันดับที่ ๕ กรรมพันธุ์/ พันธุกรรม ร้อยละ ๐.๖๔ อันดับที่ ๖ พิการแต่กำเนิด ร้อยละ ๐.๐๕ (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนกลางกรมการปกครอง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕) คนพิการแต่ละบุคคลต้องการได้รับการส่งเสริมสุขภาพที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับประเภทความพิการ อายุ ปัญหาสุขภาพระดับความสามารถในการดูแลช่วยเหลือตัวเอง ตลอดจนบริบทของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เป็นต้น การจัดทำแบบสำรวจข้อมูลสุขภาพเพื่อใช้สำรวจความต้องการด้านสุขภาพของคนพิการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ทราบถึงความต้องการด้านสุขภาพที่แท้จริง ทำให้มองเห็นภาพรวมของทัศนคติและพฤติกรรมด้านสุขภาพที่ชัดเจน รวมถึงความคิดเห็นของกลุ่มคนพิการที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการวางแผน กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพต่อไป

๕.วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำสำรวจข้อมูลสุขภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายวัยทำงานในประเทศไทยที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๕๙ ปี ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพคนพิการต่อไป

๖. วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ

๑. เชิญภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมความรู้ ด้านสุขภาพสำหรับคนพิการและร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์งานส่งเสริมสุขภาพคนพิการ

๒. เชิญผู้เชี่ยวชาญและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยมูลนิธิศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการแห่งประเทศไทย มูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมการแพทย์แผนไทย ฯ ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแบบสำรวจข้อมูลด้านสุขภาพสำหรับคนพิการ โดยเน้นหลักการส่งเสริมสุขภาพด้วย ๓๐ ๒๘ ๑๗ ๑๓ ที่มีความครอบคลุมชัดเจน สามารถนำมาซึ่งข้อมูลด้านสุขภาพคนพิการได้อย่างมีคุณภาพ

๓. จัดทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และกรมอนามัย จำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบแบบสำรวจข้อมูลสุขภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ ด้วยแบบประเมินตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

๔. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าทดสอบแบบสำรวจข้อมูลสุขภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ในประเทศไทย ถึงศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการ จังหวัดนนทบุรี และมูลนิธิ พระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ คน

๕. หลังการทดสอบแบบสำรวจ นำผลการทดสอบมาพัฒนาแบบสำรวจให้ครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจง่าย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นำไปสู่แบบสำรวจที่มีคุณภาพพร้อมใช้งานต่อไป

๗. สรุปและข้อเสนอแนะ

๑. การจัดทำแบบสำรวจสุขภาพคนพิการ จำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีส่วนร่วมของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายเข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วย เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมาย และเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมให้คนพิการรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพคนพิการ จนเกิดความสนใจและเต็มใจมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒. การทำงานร่วมกับคนพิการ ให้มองถึงความเท่าเทียมที่ทุกคนพึงมี พึงได้รับ ไม่ควรมองว่าคนพิการคือบุคคลที่ไร้ความสามารถหรือเป็นบุคคลที่มีข้อจำกัด

๓. ค่าพาหนะในการเดินทางเพื่อเข้าร่วมประชุม ฯ มีความจำเป็นมาก เป็นอีกช่องทางที่จะสามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทางของคนพิการได้ เนื่องจากคนพิการบางคนอาศัยอยู่คนเดียว ไม่มีผู้ดูแล

๘. ช่องทางการเผยแพร่

เว็บไซต์สำนักส่งเสริมสุขภาพ